

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АДАПТИВНИЙ СПОРТ І ПАРАЛІМПІЙСЬКИЙ РУХ

Освітня програма «Фізична культура і спорт»
Другий (магістерський) рівень

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол № 1 від “31” серпня 2020 р.

Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація			
Назва дисципліни	Адаптивний спорт і паролімпійський рух		
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень		
Викладач (-і)	Земська Н. О.		
Контактний телефон викладача	0950047097		
Е-mail викладача	zemskanadia@gmail.com		
Формат дисципліни	Лекційні, семінарські заняття		
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС		
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua		
Консультації	Середа о 14.30		
2. Анотація до курсу			
Дисципліна призначена для студентів другого курсу магістрів спеціальності 017 Фізична культура і спорт та покликана сформувати у них цілісну систему знань з питань історії, організації і управління спортом для інвалідів та практичних навичок організації сучасної системи підготовки спортсменів-інвалідів до змагальної діяльності.			
3. Мета та цілі курсу			
вивчення історії розвитку паролімпійського руху, дефлімпійського руху та руху Спеціальних Олімпіад, їх ідеалів, принципів, місця в системі явищ сучасного суспільного життя, теорії і методики підготовки спортсменів-інвалідів до змагань.			
4. Компетентності			
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.			
ЗК2. Здатність планувати та управляти часом.			
СК2.Здатність аргументувати вибір методу розв'язування спеціалізованої задачі, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення;			
СК13.Використовувати ефективні засоби відновлення і підвищення спортивної працездатності;			
5. Програмові результати навчання			
ПРН2.Володіти знаннями з основ охорони праці в освітніх установах.			
ПРН3.Розробляти оригінальний практичний курс для студентів з фахової дисципліни, враховуючи сучасний стан наукових знань та особисті дослідницькі навички.			
ПРН12.Використовувати ефективні засоби відновлення і підвищення спортивної працездатності.			
6. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекційні заняття		12	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	017 Фізична культура і спорт	3	Вибірковий

Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<u>Змістовий модуль 1.</u> Адаптивний і паралімпійський спорт як вид соціальної практики	Лекції Семінарські заняття Самостійна робота	1,2,5, 10	4 4 12		вересень
<u>Тема 1.</u> Адаптивний і паралімпійський спорт як соціальне явище.	Лекції Семінарські заняття Самостійна робота	1,2,10	1. Передумови виникнення та етапи розвитку паралімпійського спорту. 2. Мета та завдання адаптивного спорту. 3. Основні напрямки адаптивного спорту. 4. Основні принципи адаптивного спорту. 5. Соціальні функції адаптивного спорту. 6. Керівні організації адаптивного спорту в Україні та в світі. 4 4 12	5 балів	вересень
<u>Змістовий модуль 2.</u> Методичні основи адаптивного та паралімпійського спорту.	Лекції Семінарські заняття Самостійна робота	1,2,5, 8	4 6 16	5 балів	вересень

Тема 2. Методичні особливості системи підготовки спортсменів в адаптивному спорті.	Лекції Семінарські заняття Самостійна робота	1,4,7, 10	1.Структура системи підготовки в адаптивному спорті. 2.Корекційно-реабілітаційна програма. 3.Специфічні засоби і методи спортивного тренування в адаптивному спорті. 4.Класифікація – основа системи підготовки в адаптивному спорті. 5.Принципи класифікацій в адаптивному спорті. 2 2 8	5 балів	вересень
Тема 3. Особливості спортивної роботи з інвалідами	Лекції Семінарські Самостійна робота	3,8,10	1.Етико-деонтологічні аспекти спортивно-оздоровчої роботи з інвалідами. 2.Специфічність вимог до організації спорт. змагань з інвалідами. 3.Класифікація інвалідів в залежності від пошкодження. 2 4 8	5 балів	вересень
Змістовий модуль 3. Спортивна підготовка інвалідів, що мають пошкодження опорно-рухового апарату.	Лекції Семінарські Самостійна робота	2, 4, 7 9,10	2 4 16	5 балів	жовтень

Тема 4. Особливості спортивної підготовки осіб, які мають пошкодження опорно-рухового апарату	Лекції Семінар- ські заняття Самостій- на робота	2,4, 7, 9,10	1.Класифікаціяспортсменів з ПОРА. 2.Завдання занять спортом з інвалідам з ураженням опорно-рухового апарату. 3.Визначення рівня фізичної підготовленості інвалідів, що мають ПОРА. 4.Базові види спорту, що використовуються у заняттях з інвалідами з ПОРА. 5.Основні принципи занять спортом з інвалідами з ПОРА. 6.Основні засоби на різних етапах багаторічної спортивної підготовки інвалідів з ПХСМ. 2 4 16	5 балів	жовтень
Змістовий модуль 4. Спортивна підготовка спортсменів, які мають вади інтелекту.	Лекції Семінар- ські заняття Самостій- на робота	9,10	2 4 16	5 балів	жовтень

Тестовий контроль рівня знань студентів проводиться під час кожного практичного заняття і реалізується в системі дистанційного навчання або на паперових носіях. Максимальна кількість балів, набрана під час тестового контролю на кожному практичному занятті, становить 100 (виставляється згідно % правильних відповідей). Проходження всіх тестових завдань є обов'язковим для кожного студента.

На кожному занятті студент може отримати оцінку за **усну відповідь** (УВ), участь у дискусії, розв'язування ситуаційних задач тощо. Максимально можлива кількість балів під час кожного заняття – 100.

Під час **практичних занять** студенти виконують практичні роботи з метою оволодіння практичними навиками (ПН). За кожним тематичним модулем передбачено виставлення оцінки за практичні навики. Оцінка виставляється за результатами виконання практичних видів робіт. Виконання всіх видів практичних робіт і здача супровідної документації є обов'язковою для усіх студентів.

Максимально можлива кількість балів, яку може отримати студент за **практичні навики** становить **25 балів**.

Оцінка **самостійної роботи студентів** здійснюється шляхом тестування **КСР** та виконання **індивідуальних завдань**. Максимальна кількість балів за даний вид робіт становить – **10 балів**.

Індивідуальне завдання (ІЗ) є обов'язковим для виконання кожним студентом. Реалізується виконання індивідуального завдання шляхом підготовки та оприлюднення презентації-доповіді згідно обраної тематики.

Тематика для індивідуальних завдань є розроблена у відповідності до актуальних питань галузі та згідно програмного матеріалу курсу.

Можливе формулювання індивідуальної теми за межами пропонованої тематики з урахуванням бажання студентів, їх існуючих вмінь, навиків та уподобань, імовірного майбутнього працевлаштування, а також спортивної спеціалізації. Відбувається це за результатами індивідуальної співбесіди.

Максимально можлива кількість балів за індивідуальне завдання -100.

Індивідуальні завдання оприлюднюються у вигляді доповіді - презентації на відповідному практичному занятті згідно встановлених дат і термінів. Якщо індивідуальне завдання не було представлено вчасно без поважної причини, отримати максимальну кількість балів неможливо.

Контроль самостійної роботи (КСР) відбувається згідно затвердженого університетом графіка навчального процесу за розкладом.

Для цього студент має самостійно опрацювати програмові питання у відповідності до теми.

З темами, які виносяться на контроль самостійної роботи, студент знайомиться на початку семестру. У методичних рекомендаціях до контролю самостійної роботи вказується тема

	(и), перелік програмових питань, які студент має опанувати, літературні джерела для опрацювання та інші матеріали за необхідності. Контроль самостійної роботи реалізується шляхом проходження тестування на платформі дистанційного навчання або на паперових носіях. Максимально можлива кількість балів, яку студент може набрати під час тестового контролю самостійної роботи – 100.
Вимоги до письмової роботи	При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо. Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).

Семінарські заняття	Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою: 90-100 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв’язання поставлених перед ним завдань. 80-89 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань. 70-79 балів - Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, допускаючи незначні помилки. 60-69 балів - Студент володіє навчальним матеріалом поверхово; ознайомлений з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді плутає поняття, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість; планує та виконує частину завдань з допомогою викладача. 50-69 балів – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам’ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв’язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача. Менше 50 балів – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуск до іспиту становить мінімум 25 балів, максимум 50 балів; бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.

8. Політика курсу

- Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини.
- У випадку пропуску 5 чи більше практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (екзамену), або його/її підсумкова оцінка буде знижена;
- Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю;
- Студент має брати активну участь на практичних заняттях;
- Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях;
- Студент на свій вибір має зробити переклад 5 різножанрових текстів, що виносяться на індивідуальну роботу;
- Студент може відпрацювати будь-яке пропущене заняття чи вид контролю;
- Заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань.
- У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного, модульного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів.
- Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.

9. Рекомендована література

1. Бріскін Ю. А., Передерій А. Вступ до теорії спорту інвалідів: навч. посіб. для студ. ВНЗ фіз.. вих.. і с.]. Львів: «Апріорі», 2008. 68 с., іл. ISBN: 78-966-8256-71-4
2. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів : підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту. Київ : Олімпійська література, 2006. 263 с. ISBN 966-7133-79-6
3. Бріскін Ю.А. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади: навчальний посібник. Львів: “Ахіл”, 2003. 128 с.
4. Бріскін Ю.А. Організаційні основи Паралімпійського спорту: навчальний посібник. Л.:“Кобзар”, 2004. 180 с., іл.
5. Передерій А., Борисова О., Брискин Ю. Общая характеристика классификаций в спорте инвалидов. *Наука в олимпийском спорте*. 2006. № 1. С. 50-54.
6. Бріскін Ю.А., Передерій А.В. Класифікаційні стратегії Паралімпійського спорту. *Оздоровча і спортивна робота з неповносправними / За заг.ред. Бріскіна Ю., Линця М., Боляха Е., Мігасевича Ю.* Львів: Видавець Тарас Сорока. 2004. С. 22-29
7. Григоренко В.Г. Генезис и типологическая классификация параолимпийского движения. *Теория и практика физической культуры*. 1991. № 7. С. 7-10.
8. Симак Ю.П. Параолимпийское движение: структура и тенденции развития. *ВНИИФК. Тезисы всесоюзной науч. конф. по проблемам олимпийского спорта (Челябинск, 22-26 мая 1991 г.)*. М., 1991. С. 48-50.
9. Соболевский В.И. Этико-деонтологические аспекты физкультурно- оздоровительной работы среди инвалидов. *Теория и практика физической культуры*. 1990. №1. С. 48-50.

Викладач:

Земська Н. О.